

INTERKOM

Nástěnné noviny SFK "S p e c t r a" při ODPM v Praze 8, neprodejně
vyšlo 30.8. 1984, kopie číslo 43, určeno jako metodicko-informační
materiál výhradně pro vnitřní potřebu klubu

to jest, oč zde běží

Po pěti letech své existence "de facto" se fandom dostal do stadia, kdy je zapotřebí, aby definoval sám sebe. Tento okamžik opravdu přijít musel: jediné formou "definice" a pak polemiky o jejím smyslu si můžeme zodpovědět stěžejní otázku "Kdo jsme, co chceme a kam jdeme?", která vymezuje další rozvoj fandomu v ČSSR (ale i jinde).

V jedné diskusi o tom, co dál s fandomem, jsem konstatoval, že je nás už skoro tolik, jako členů Čs. svazu amatérského společenského tance, kterýžto je společenská organizace se všemi z toho plynoucími výhodami i nevýhodami. Na to kdosi, snad I. Železný nebo O. Neff, poznamenal, že ti to mají lehké, protože všem je jasné, oč těmhle lidem jde - o tancování. Což v našem případě tak jasné není.

Tenkrát ta debata byla na ryze teoretické úrovni, téma vzápětí sklouzlo jinam, ale teď je zpátky. S možností pravidelných 15 minutových bloků v Mikrofóru, o nichž KK jedná, musíme totiž počítat, že si nepředstavitelně široká a pro nás zatím nedostupná masa posluchačů, počínaje ženou v domácnosti a konče funkcionáři nejrůznějších institutů, položí otázku: A co to ten fandom vlastně je? A v tomto okamžiku my musíme být schopni na ni nejenom odpovědět, ale hlavně odpovědět všichni stejně.

Tímto postulátem jsem koncem května uvedl v pražské spádové klubovně diskusi o definici fandomu jako takového. Zpočátku to byl spíše můj monolog, ale posléze jsme se díky otázkám kladeným na tělo jak veteránům SF, tak členům nejmladších pražských klubů, přeci jen rozhýbali. Cílem diskuse bylo shromáždit podklady pro zmíněnou definici, která měla v podstatě dvě základní varianty: fandom je pouze sdružení čtenářů SF / je a hlavně by měl být něco mnohem víc. Na klíčovou otázku "Co čekáš od SF klubu" pak ze tří možných odpovědí (hlavně širší přístup k SF knihám a filmům / nejprve toto a posléze i něco víc / rozhodně něco mnohem víc) zvolila naprostá většina třetí možnost, a tu první nikdo. Hlavním motivem přítomných nebyla literatura SF jako taková, jako spíše potřeba diskuse o tom, o čem v ní člověk čte. Pocit nutnosti klást si otázky a hledat na ně odpovědi, hledat kontakt s lidmi, kteří obrazně řečeno "jdou stejnou cestou".

Byl bych rád, kdyby jste následující definici, vytvořenou na základě naší diskuse, brali opravdu jako návrh. Jako návrh, ke kterému se mohou (a měli by se) vyjádřit kluby i jedinci, kteří se k fandomu počítají. Můžete-li, věnujte na podzim, ještě před Šumperkem, jeden klubový večer tomuto námětu a zašlete nám pak své připomínky. Na to, co fandom vlastně je a měl by být, mohou mít lidé různé názory. Cílem diskuse je najít to společné, co by je sjednotilo, k čemu by byli ochotni se hlásit a za čím by šli dál. Závěr definice je snad dost jasný, aby nebylo pochyby, co tím chce autor říci. Proto by z vašich postřehů mělo být především jasné, zda se směrem, který tento návrh vytyčuje, souhlasíte, či nikoli. Neboť to jest, oč zde běží.

- PhDr. Vladimír Veverka, SFK mládeže Spectra, Praha -

N á v r h d e f i n i c e :

SF hnutí (fandom) jsou lidé, kteří ve vědeckofantastické literatuře a žánrech jí ovlivněných hledají uměleckou formu, jež zachycuje vědecké, sociální, kulturní a jiné aspekty vědeckotechnické revoluce, současného i případného vývoje lidstva. Svou činností (která v případě vhodných podmínek vede ke vzniku různých SF klubů) chtějí prostřednictvím tohoto žánru přiblížit široké veřejnosti aktuální problémy současné společnosti (válka a mír, ochrana životního prostředí, boj proti konzumnímu pojetí života a odcizení v přetech- nizedované společnosti) a přispět k tomu, aby tito lidé začali přemýšlet o svém podílu na jejích řešení.

Cílem definice není vymezit SF co do žánru, formy, námětu, sociální funkce a podobně. Jde opravdu o fandom, tedy o to, co nás prostřednictvím SF vlastně sdružuje. Pojem h l e d a j í bere v úvahu nesmírná kvanta komerční SF, mezi nimiž je opravdu nutné hledat (zároveň však nepopírám zábavnou a oddechovou funkci tohoto druhu literatury). Cílem je postihnout především onen těžko definovatelný "duch" skutečně pokrokové, alarmující, k přemýšlení nutící SF.

ps:

Z formulace v p ř í p a d ě
.... K l u b ů vyplývá, že členem fandomu je i jednotlivec (divočák), ovšem klubová forma činnosti je pokládána za nejvyšší, protože umožňuje přechod od práce "pro sebe" k práci "pro druhé". K fandomu nepatří automaticky každý, kdo si rád přečte SF knížku. Počítáme-li s co nejširším publikem, jde už o "práci pro druhé", tedy projev fandomu navenek. Zásady této práce a její formy jsou pak záležitostí praktického přístupu a metodiky.

1. etapa povídkové akce v rámci mezinárodní štafety Paměť, o níž se mluvilo v Teplicích, byla svěřena do rukou Tomáše Štípského. Dotyčný do září vybere ve spolupráci s pardubíčky a profesionály povídky do užšího kola zamýšlené SF protiválečné sbírky.



Dne 8.6. 1984 vstoupil do svazku manželského RNDr. Zdeněk Rampas, zasloužilý to člen čs. fandomu a předseda "Svrchované koordinace". Tímto tedy blahopřejeme jak Míše Rampasové k vynikající volbě, tak Zdeněkovi k téměř, neboť Michaela je z těch vzácných vyjímek, na něž se nevztahuje fejton O. Neffa v MF (viz též heslo "ohrožení dalšího rozvoje čs. fandomu vdavekchtivými dívkami"). Michaela SF nejen že čte, ale neváhá dokonce ani přiložit svou něžnou ruku k dílu - jen díky jí například vyšlo zdárně 4. číslo Interkomu. V rámci emancipace byla proto stejně jako Zdeněk jmenována čestným členem SFK Spectra.



Fandom jistě potěší zpráva, že Odeon chystá od roku 1986 první čistě SF edici. Měly by v ní vycházet 4 tituly ročně a edice bude věnována výhradně zahraničním autorům.

k o u n o v

v z n i k á N O V Á

t r a d i c e ?

Pod tímto názvem se ve dnech 15. - 17. června 1984 uskutečnilo v malé obci na hranicích okresů Rakovník a Louny již druhé setkání členů SF klubů, které zorganizoval Kosmický klub Rokycany.

Dnes už snad každý "scifista" ví, že Kounov, to je podnes záhada kamenných řad, o jejichž původu se již několik let vedou diskuse v tisku i rozhlase. Nejvíce odborníků i laiků se přiklání k názoru, že se pravděpodobně jedná o pravěký kamenný kalendář, čemuž napovídá i poměrně přesná orientace jednotlivých kamenných řad; zajímavé je, že jde o památku z období předkeltského, tedy úseku, který je málo archeologicky zmapován. Kamenné řady měly zřejmě význam i kultovní. Ale i zde přišli dānikenovci s názorem o jejich mimozemském původu: že by se jednalo o českou verzi naváděcích značek pro mezihvězdné koráby?

O případných záhadách Kounova přítomní i tentokrát diskutovali a samozřejmě že řady za odborného výkladu prof. Jaroslava Brejchy, předsedy Kosmického klubu Rokycany, navštívili. V letošním roce se zde sešla třicítka lidí z různých klubů, i přes nepříznivou počasí zhruba deset nejdůležitějších tábořilo na vyhrazené louce a zbytek nocoval v ubytovně místního JZD. V sobotu odpoledne se pořádala beseda s místním archeologem p. Fenclem a všichni přítomní včetně místních obyvatel měli možnost prohlédnout si řadu nálezů z doby kamenné, bronzové i železné.

Večer se pak konala beseda u táboráku, na programu byl kosmonautický test, čtení povídek, hra na kytaru a písničky a vyvrcholením byla ukázka z činnosti raketových modelářů z Plzně včetně malého ohnostroje. A tak do noci za mihotání vzdálených hvězd odstartoval model Saturnu V i raketoplán...

V neděli před polednem za účastníky přijel spisovatel Ondřej Neff. I když na tábořišti našel poslední zbytky účastníků - vlastně jen členy SFK Spectra, který byl na setkání zastoupen osmi nadšenci, rozvinula se velmi zajímavá a neformální beseda o literární tvorbě a SF žánru i novinkách, které O. Neff připravuje.

Příští rok se má kounovské setkání uskutečnit ve větším měřítku, snáročnou a zajímavou hrou "E.T." a s očekávanou účastí (snad se to podaří) zhruba stovky členů klubů, hostů, zástupců sdělovacích prostředků i veřejnosti. Takže se můžeme již teď těšit v roce 1985 Na shledanou na Kounově !| - František Rodr, SFK Spectra Praha -

RADĚJI psali koordinace

V PRAXI

Během diskuse o definici fandumu (viz úvodník) koloval mezi účastníky list papíru, na který měli stručně napsat své postřehy nebo teze. Některé z nich pro zajímavost uvádím:

- SF by nám měla pomoci plně využívat možností dneška s vědomím všech následků
- fandum je spolek lidí, kteří se zamýšlejí nad řešením problémů, které jsou nebo budou, tak, jak se žádné problémy nikdy neřešily
- SF by měla pomoci tvořit nový názor na svět s přihlédnutím k novým faktům současnosti
- SF často není jen představa rozvíjení budoucnosti určitým směrem, ale vytváření jakéhosi paralerního absolutně neuskutečnitelného
- SF zkoumá uměleckou formou vědecké, sociální i kulturní aspekty vědeckotechnické revoluce
- zájemce o SF (fanoušek) klade otázky, které neustále vyjasňuje
- SF se zaprvé dívá na člověka, lidstvo, zemi, zvenčí, z jiného hlediska, což nabízí otázky: Co je člověk? Kde je jeho místo? Kam jde?, a zadruhé hledá určité východisko z normálního konvenčního života (nechat se unášet fantazií, snít; zde je SF literatura jenom prostředkem)
- fandum je sdružení lidí, hádajících se o významu slova fandum.

Je zajímavé, jak definice (ač to bylo výslovně zdůrazněno) odbíhají od fandumu k SF obecně. Všem, kdož se domnívají, že fandum nelze bez definice SF jako takové vymezit, bych chtěl říci něco v tomto smyslu:

Světelný rok coby měřítko délky definujeme jako vzdálenost, kterou světlo urazí za jeden rok. Tuto míru délky používáme i přesto, že v definici nevysvětlujeme přesnost pozemského roku na N desetinných míst a s vědomím, že nelze přesně určit, zda je světlo povahy částicové nebo vlnové. S definicí fandumu je to zrovna tak.

-Vláda Veverka, Spectra, Praha-

pozor:

KK žádá všechny kluby, které vydávají nebo vydávaly fanziny (jakéhokoli druhu třeba i o pouze 1 výtisku), aby nám zaslali seznam všech čísel, která vyšla. Seznamy poslouží k vytvoření kompletní bibliografie fanzinů a jejich kompletaci u KK, včetně vydání seznamu povídek, která již byly přeloženy a otištěny.

V adresáři SFK z května 1984 si proveďte následující změny:

Nové kluby:

SFK Košice - Peter Sadovský, Astronautická 3, Košice, 040 12
SFK Česká Lípa - Jiří Matys, Újezd 2222, Česká Lípa, 470 01
SFK Spišská Nová Ves - Miroslav Butora, Brezová 2/12 Spišská Nová Ves 05 201
SFK Žiar nad Hronom - Ján Fabian, Tajovského 32/40 Žiar nad Hronom 965 01

Změny adres:

SFK "Stimm" Kroměříž - Libor Štěpánek Máchova 2473, Kroměříž 76 071
SFK "Třesk" Třebíč - SFK "Třesk" při Jednotném klubu pracujících, s. Nejedlá, Gottwaldovo nám. 47 Třebíč 674 01

Až do odvolání si vyškrtněte z adresáře SFK "KIT" /Z.Hlinka/, který existuje pouze na papíře. KK vás zároveň žádá, aby jste věnovali pozornost zasílání klubových materiálů novým klubům - fanziny renomovaných klubů jim mohou být dobrou inspirací i povzbuzením v "těžkých" začátcích.



se představují:

SFK "T" Liberec

V polovině letošního května byl obnoven SFK v Liberci. Jádro klubu (organizátory a příznivce) tvoří členové klubu "T" při 2. ZO ČSOP Liberec. Klub je metodicky veden Okresním kulturním střediskem Liberec, které rovněž propůjčuje místnost pro schůzky. V současné době klub čítá asi 30 zájemců, po provedení dodatečného náboru očekáváme zhruba zdvojnásobení tohoto počtu.

Program chceme realizovat podobný jako u jiných SFK. Připravujeme např. různé přednášky o nových poznatcích ve vybraných vědních oborech, zejména v biologii, astronomii, kosmonautice, lékařství, některých technických oborech atd. Je zajímavé občas srovnat tzv. seriózní vědecké prognózy budoucnosti s představami autorů SF. Připravujeme diskusní večery s jistou dávkou recese ve stylu "křeslo pro hosta".

pokračování na další straně

SFK 'T'....

Například naplní schůzky koncem května byla přednáška "Vznik života na Zemi a možnosti života v jiných oblastech vesmíru" doplněná barevnými dispozitivy vývojově starých mikroorganismů, pořízenými přímo u mikrografii a s další fotodokumentací z různých pramenů.

Dále chceme rozvíjet vztah našich příznivců k literatuře (SF a literatuře faktu především), ve spolupráci s klubem mladých literárních tvůrců při OKS Liberec podchylovat nové talenty, dle možností se aktivně podílet na literární tvorbě, zajistit promítání SF a naučných filmů a v neposlední řadě se účastnit i různých soutěží a pod., vypisovaných jinými SFK. Vlastní literární tvorbu máme možnost uplatňovat po recenzním řízení v neperiodiku "Časty", což je velmi pěkně tištěná brožura vydávaná OKS, jiné práce včetně informativních by byly cyklostylované - zajistí rovněž OKS. Pro naši činnost máme ze strany zmíněného OKS mimořádně velké porozumění, přislíbili již zajistit lektory, případně pozvání některých spisovatelů, grafiků a malířů majících vztah k SF.

-Pavel Smrž, SFK "T" Liberec-

STAR WARS III. Return of the JEDI

Třetí díl hvězdných válek "Jediho návrat" byl natočen především z komerčních důvodů, aby navázal na velký úspěch prvních dvou příběhů, což se do jisté míry opět odráží na kvalitě filmu. Ten je tentokrát místy laděn až do mystického tónu, ve srovnání s druhým dílem je však přeci o něco kvalitnější, s ještě větším množstvím trikových scén. Poté, co Impérium zasadilo vzbouřencům citelnou ránu, Luke Skywalker (nyní již nový "rytíř Jedi"), princezna Organa, Chewbacca a oba roboti C3PO a R2D2 se vydávají na Lukovu rodnou planetu Tatooine. Tam sídlí zločinecká obluda Jabba Hutt, jež si ve svém paláci vystavila "živou sochu" karbonizovaného Hana Sola. Princezna Leia v přestrojení za lovcu, který pro Jabbu ulovil Chewbacca, Hana oživí, oba jsou však v zápětí znovu zajati. Luke přichází k Jabbovi a chce ho mentální Silou přinutit, aby zajatce vydal, je však rovněž zajat.

Princezna Leia je k monstróznímu Jabbovi připoutána řetězem jakožto tanečnice pro jeho potěšení a ostatní zajatci jsou odsouzeni k sežrání netvorem Sarlackem. V poslední chvíli však R2D2 pomůže Lukovi osvobodit se od strážců a vypuká potyčka, v níž nakonec naši hrdinové především díky Lukově Síle a pomo-

ci barona Landa, který u Jabby naoko sloužil z vítězi. Leia uškrtní Jabbu řetězem a všichni přechájejí na hlavní základnu vzbouřenecké armády. Jen Luke s R2D2 letí znovu za mágem Yodou dokončit svůj výcvik. Yoda však již dosáhl věku 900 let a cítí, že umírá. Před smrtí Lukovi potvrdí, že tajemný Temný lord Vader je skutečně jeho otec Anakin Skywalker který se dal zlákat mocí, poskytovanou Silou ve službách zla a s pomocí zlotřilého císaře Palpatina se stal postrachem celé Galaxie. Luke byl dán na vychování k Benovu bratru na Tatooine a jeho dvojče-sestra byla odvezena na Alderaan, adoptována senátorem Organou a vychována jako princezna Leia (tak autoři promptně vyřešili otázku trojúhelníku Luke-Leia-Han Solo).

Luke se vrací k povstalecké armádě, která se chystá k útoku na druhou umělou planetu Imperia - novou Hvězdu smrti, která je právě dokončována. K jejímu zničení je však třeba vyřadit z provozu generátor ochranného silového pole na planetce Endor, které stanici chrání. Po přistání je diverzní komando našich hrdinů zajato místními obyvateli, malými, medvídkům podobnými huňatými Evoky. Ti však nakonec na naléhání Leiy souhlasí pomoci jim proti Impériu.

Luke mezitím odchází střetnout se s Vaderem a je předveden před císaře, který doufá, že se mu podaří Luka převést na stranu zla. Aby v něm vzbudil touhu po moci, císař Luka záměrně vyprovokuje k souboji s jeho otcem. Luke Vadera těžce zraní, avšak v poslední chvíli se vzpomene a odmítne jej zabít. Stále ještě věří, že v něm může opět převážet jeho dobrá stránka. Císař, nadaný rovněž nesmírnou Silou, se ve vzteku snaží Luka usmrtit, avšak na poslední chvíli se ve Vaderovi opravdu probudí bývalý rytíř Jedi a ten v posledním náporu sil svrhne císaře z mostku stanice do energetické šachty. Poté sejme Vader masku zla a Luke spatří tvář umírajícího starce Anakina Skywalkera, který přeci jen před svou smrtí zvítězil nad Zlem, které tak dlouho zosobňoval.

Mezitím je komando povstalců lstí zajmuto, ale na cestě k rakě, která je má dopravit na Hvězdu smrti, jsou imperiální vojáci přepadeni tisíci Evoků. Ti nakonec v krvavém střetnutí spolu s povstalcí vítězí, dostávají se do stanice a v poslední chvíli vypínají silové pole, které Hvězdu chránilo. Díky tomu se povstalecká flotila, zdánlivě již neodvratně obklíčená imperiálními křižníky a desintegrována palbou z Hvězdy smrti, konečně dostane ke Hvězdě a zničí ji. Následuje oslava pádu Impéria a vítězství spravedlnosti, čili happyend po všech stánkách včetně příslibu svatby princezny s Hanem Solem.....

Podle knihy "Return of the Jedi", Futura Publications, London 1983 zpracoval Jan Pavlík Spectra, Praha